

Könyvtárakkal a társadalomért – könyvtárakkal a sokszínű kultúrákért

Mintegy két hetes programsorozat zárult október 14-én, Szekszárdon az Illyés Gyula Megyei Könyvtár szervezésében a kultúrák sokszínűségének bemutatásával. Az esemény fővédnöke, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa, dr. Kaltenbach Jenő, megnyitójában idézett a magyar könyvtárosok etikai kódexéből: „A könyvtáros elkötelezett az emberi jogok, a demokrácia, a jogállamiság, az esélyegyenlőség és az információ szabadsága mellett. A magyar könyvtárosok az informált polgárságra, a társadalmi sokszínűségekre alapozott társadalmi rendszer, a demokratikus berendezkedés hívei, minthogy a könyvtár lényegénél fogva az emberi jogok kiteljesedését szolgálja, noha történelmi példák az ellenkezőjére is felhasználható. A könyvtáros a maga eszközeivel járul hozzá az emberi jogok érvényesüléséhez, különös tekintettel az információhoz és a művelődéshez való jognak az emberi méltóság tiszteletben tartásával való gyakorlásához, a társadalmi harmóniához. Vezérlő értékének a szellemi szabadságot tekinti. A könyvtárhasználó állampolgároknak minden lehető segítséget megad ahhoz, hogy élvezhessék az e szabadságból fakadó előnyöket.”

Kiemelte: szinte minden szó nagyon fontos ebben az idézetben, a könyvtár maga az identitás, ezért is furcsállja, hogy egy szó sem esik benne a kisebbségekről, a kisebbségi kultúrák ritkaságáról, értékéről. Arról, hogy éppen veszélyeztetett voltuk miatt különleges védelemben kell, hogy részesüljenek.

Elekes Eduárdné, a megyei könyvtár volt igazgatója a „hős-korra”, a hetvenes évekre emlékezett, amikor a nemzetiségi báziskönyvtárak látták el olvasnivalóval a községi, városi, iskolai könyvtárakat. (Ezt a feladatot 2000 óta az Országos Idegennyelvű Könyvtár látja el.) Később egy Kosztolányi-idézetet olvasott fel, amelyik így szól: „Minden népet szeretek, úgy, amint van, ahogy a kertben a rózsát, a tulipánt, a szegfűt külön-külön és önmagáért szeretem. Szeretem a természet változatosságát. Az az óhajom, hogy a népek megértsék egymást. De ha valaki azt indítványozná, hogy a népeket mind egybeolvasztja, til-

takoznék ellene, nem csak az én népem, hanem minden nép nevében. Az így keletkezett világ unalmas lenne, elszegényítené a gazdagságunkat, mely annyira emberi. Aki nem különbözik másától, az nincs is.” Ennek szellemében dolgoztak a könyvtárosok, a könyvtárak. Emlékezett az olvasótáborokra, amelyek a nyelv, a kultúra megőrzésének fontos rendezvényei voltak és a mai napig élnek. Baranya, Tolna, Komárom-Esztergom megye jártak ebben az élen.

Üdítő és vidám hazai német, székely cigány programok után a kisebbségi sajtó képviselői, Blazsetin Branka, a Hrvatski Glasnik, Schuth János, a Neue Zeitung, Fuhl Imre, a Ludové noviny és Mayer Éva, a Barátság főszerkesztői beszéltek lapjuk létrejöttéről, célközönségéről, tartalmáról, finanszírozásáról és jövőjéről. (A Barátságot a bátaszéki Keszthelyi Gyula Városi Könyvtár is meghívta egy bemutatkozásra.)

Felléptek a rendezvényen a szekszárdi Deutsche Bühne/Német Színház művészei is, majd tőlük a nagymányoki és bonyhádi gyerekek vették át a színpadot: Ludas Matyi történetét játszották el német nyelven.

Ízletes nemzetiségi ételbemutató és szerb muzika zárta az eseményekben igen gazdag záró napot s egyben a két hetes programsorozatot, melyet az Országos Idegennyelvű Könyvtárral közösen, számos megyei és városi könyvtárban is kiegészítő rendezvények kísérték.

-vy-

A kisebbségi sajtóról beszélgettek: Schuth János a Neue Zeitung, Fuhl Imre a Ludové noviny, Blazsetin Branka a Hrvatski Glasnik és Mayer Éva a Barátság főszerkesztői